

9. AMMATTIKORKEAKOULUT

9.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Ammattikorkeakoulut ovat osa korkeakoulujärjestelmää. Valtioneuvosto voi myöntää kunnalle tai kuntayhtymälle tai rekisteröidylle suomalaiselle yhteisölle tai säätiölle ammattikorkeakoulun toimiluvan. Ammattikorkeakoulun koulutustehtävässä määrätään ammattikorkeakoulun toimiala, opiskelijapaikkamäärä perustutkintoon johtavassa koulutuksessa, ammattikorkeakoulun opetuskieli ja sijaintipaikat.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän mukaista valtionosuutta vuonna 2013 maksetaan 25 ammattikorkeakoululle.

9.2. Yksikköhinnan määräytyminen

9.2.1. Ammattikorkeakoulukohtaisen yksikköhinnan määräytymisen yleiset perusteet

Yksittäisen ammattikorkeakoulun yksikköhinnan laskenta määräytyy opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, jäljempänä rahoituslain, 26 §:n mukaisen ammattikorkeakoulujen keskimääräisen yksikköhinnan laskennasta. Valtioneuvosto vahvistaa keskimääräisen yksikköhinnan varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuussa. Vuonna 2013 ammattikorkeakoulujen keskimääräinen arvonlisäveroton yksikköhinta on 7 771,56 euroa/opiskelija.

Rahoituslain (1705/2009) 32 §:n mukaan yksityisen ylläpitäjän osalta yksikköhintaan lisätään 4,03 % arvonlisäveron osuutta.

9.2.3. Yksikköhinnan laskenta

Yksikköhinnat lasketaan toteutuneiden kustannusten perusteella joka neljäs vuosi (RahL § 26). Vuoden 2013 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2009 toteutuneisiin ammattikorkeakoulujen kustannuksiin.

Ammattikorkeakoulun yksikköhinta muodostuu laskennallisen opiskelijamäärän ja ammattikorkeakoulussa suoritettujen tutkintojen määrän mukaan määrättävistä osuuksista siten, että opiskelijamäärän osuus on 70 prosenttia ja tutkintojen määrän osuus 30 prosenttia. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi erityisestä syystä korottaa ammattikorkeakoulun yksikköhintaa (harkinnanvarainen korotus). Ammatillinen opettajankoulutus on mukana yksikköhintalaskennassa omalla kustannuspohjalla.

Vuoden 2006 alusta luovuttiin hankekohtaisista perustamiskustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista, opetusministeriön vahvistaman vuosivuokran perusteella tehtävästä yksikköhinnan korotuksesta ja investointilisästä ja näiden sijasta kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhinnan laskennassa käytettäviin valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin. Siirtymäkautena, kun poistot vielä ovat nykyistä perustamishankerahoitusta pienemmät, yksikköhintaan tehdään nykyisen perustamishankkeiden rahoitustason mukainen korotus ns. takuusumman perusteella. Vuoden 2013

yksikköhintoja laskettaessa indeksitarkistetussa takuusummassa on otettu huomioon toteutuneet kirjanpidon mukaiset poistot, jotka on laskettu mukaan kustannuspohjaan, jolloin yksikköhintalaskennassa lisätty investointien takuukorotus on 326,73 euroa. Ns. takuukorotus sisältyy samansuuruisena alakohtaisiin yksikköhintoihin.

Koulutusalaakohtaiset yksikköhinnat vuonna 2013 (euroa/laskennallinen opiskelija) sekä opiskelijamäärän mukaan määräytyvä 70 % osuus alan yksikköhinnasta kerrottuna opiskelijaprofiilin muuttumisen aiheuttamalla tasauskertoimella 0,998950. Kertoimen käyttö perustuu RahL:n 26 §. Yksikköhinnat määrätään siten, että euromäärät, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat laskennallisella opiskelijamäärällä, yhteenlaskettuna vastaavat valtakunnallisia kokonaiskustannuksia. Opettajankoulutus katsotaan yhdeksi koulutusosalaksi.

Koulutusala	Yksikköhinta euroa/opiskelija	70 % alan yksikköhinnasta*0,998950
Humanistinen ja kasvatusala	11 018,20	7 704,64
Kulttuuriala	10 976,66	7 675,59
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	6 630,81	4 636,69
Luonnontieteiden ala	6 865,97	4 801,13
Tekniikan ja liikenteen ala	7 182,52	5 022,48
Luonnonvara- ja ympäristöala	8 324,39	5 820,95
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	8 167,71	5 711,39
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	7 241,02	5 063,39
Opettajankoulutus	10 406,46	7 276,87

Opiskelijamäärän mukaan määräytyvä osuus yksikköhinnasta on laskettu koulutusaloittain. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä ammattikorkeakoulun ja sen ylläpitäjän välillä tehdyssä viimeisimmässä sopimuksessa koulutusaloittain sovitut opiskelijamäärät on kerrottu koulutusaloittaisilla yksikköhinnoilla.

Opiskelijamäärän mukaan määräytyvään osuuteen on lisätty myös tavoitesopimuksen mukaisen ammatillisen opettajankoulutuksen opiskelijamäärän ja yksikköhinnan tulo.

Suoritettujen tutkintojen mukaan määräytyvä osuus yksikköhinnasta on laskettu vuosien 2010 ja 2011 suoritettujen ammattikorkeakoulututkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määrien keskiarvona. Tutkintojen määrät kerrotaan koulutusalan mukaan joko luvulla 3,5 tai 4.

Kulttuurialan, tekniikan ja liikenteen alan sekä luonnonvara- ja ympäristöalan tutkinnot kerrotaan luvulla 4.

Humanistisen ja kasvatusalan, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan, luonnontieteiden alan, sosiaali-, terveys- ja liikunta- alan sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnot kerrotaan luvulla 3,5.

Opettajankoulutuksen tutkintojen määrä kerrotaan luvulla 1.

Tutkintoihin lisätään ammatillisesta opettajankoulutuksesta valmistuneet. Tutkinnon hinta on laskettu siten, että 30 prosentin osuus valtakunnallisista kokonaiskustannuksista on jaettu kaikissa

ammattikorkeakouluissa suoritettujen tutkintojen määrällä. Tutkintomäärätiedot saadaan Tilastokeskukselta.

Ammattikorkeakoulukohtaisen yksikköhinnan muodostuminen:

Opiskelijamäärän mukaan määräytyvä osuus ja suoritettujen tutkintojen mukaan määräytyvä osuus muodostavat yhteensä valtionosuusperusteen, joka jaetaan ammattikorkeakoulun laskennallisella opiskelijamäärällä (euroa/opisk.).

Ammatillisen opettajankoulutuksen opiskelijamäärän mukainen osuus ja suoritettujen tutkintojen mukaan määräytyvä osuus sisältyy ammattikorkeakoululle muodostetun yksikköhinnan ja laskennallisen opiskelijamäärän tuloon.

Harkinnanvaraisista korotuksista johtuen tehdään yksikköhintaan tasaus kertoimella 0,997676

Esimerkki ammattikorkeakoulukohtaisen yksikköhinnan laskennasta

9.3. Ammattikorkeakoulujen rahoituksen määräytyminen

Ammattikorkeakoulujen käyttökustannusten rahoitus määräytyy em. tavalla opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja laskennallisen opiskelijamäärän tulosta. Rahoitusta ei tarkisteta vuoden 2013 lopussa.